

TÜRKİYE CUMHURİYETİ  
**64. HÜKÜMET**  
O  
**EYLEM PLANI**  
REFORMLAR & İCRAATLAR  
**2016**

## 64. Hükümet'in Eylem Planı

Aralık 10, 2015 - 12:44:00

Başbakan Ahmet Davutoğlu tarafından ATO Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen toplantıda 64. Hükümet'in 2016 yılında gerçekleştireceği eylem planı kamuoyuna açıklandı.

64. Hükümet'in 2016 Yılı Eylem Planı Kitapçığı İçin [TIKLAYIN](#)

Dış politika, çevre, yerel yönetimler ve kentsel dönüşüm, bilim, teknoloji ve yenilik, tasarruf, yatırım ortamının iyileştirilmesi, ekonomi, finans ve ticaret, sosyal politikalar ve çalışma hayatı, eğitim, kamu yönetimi, adalet, demokratikleşme, temel hak ve hürriyetler alanlarıyla ilgili yapılacak icraat ve reformlar, 3 aylık, 6 aylık ve bir yıllık şeklinde eylem planında toplandı. Planda, hangi icraatın hangi bakanlık tarafından ve hangi süre içinde tamamlanacağı açıklandı.

**Buna göre, ilk 3 ayda yapılacak 20 başlık altındaki reformlar şu şekilde sıralandı:**

"Reformların Koordinasyonu ve İzlenmesi Kurulu oluşturulacak.

Her türlü mevzuat düzenlemelerinde Düzenleyici Etki Analizi (DEA) uygulamasının etkili bir şekilde hayata geçirilebilmesine yönelik tedbir alınacak.

Siyasi Etik Kanunu çıkarılacak.

Siyasetin finansmanının şeffaflığı artırılacak.

İmar planı değişiklikleri sonucunda ortaya çıkan değer artışından kamunun pay alması sağlanacak.

Geleneksel irfan merkezleri ile cemevlerine hukuki statü tanınacak.

Roman vatandaşların sorunlarının çözümüne yönelik daha önce atılmış adımlar değerlendirilerek yeni çalışmalar başlatılacak.

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin yasal düzenlemeler hayata geçirilecek.

Darbe dönemlerinden kalan mevzuat gözden geçirilerek antidemokratik hükümler kaldırılacak.

Çalışma hayatına güvenceli esneklik sağlayacak düzenlemeler yapılacak.

Avrupa Birliği norm ve standartlarında özel istihdam bürolarının faaliyetlerinin geçici iş ilişkisini de içerecek şekilde genişletilmesi amacıyla mevzuat düzenlemeleri tamamlanacak.

Kıdem tazminatı sisteminde yaşanan sorunların çözümü amacıyla ilgili sosyal taraflarla istişare içinde gerekli mevzuat düzenlemesi yapılacak.

Alt işverenlik çerçevesinde asıl işlerde çalışanların, kamuda istihdam edilmesine yönelik düzenleme yapılacak.

Üniversite öğrencilerinin kısmi süreli çalışmasının önündeki engeller kaldırılacak.

Ticaretin kolaylaştırılmasına ilişkin anlaşma, TBMM'nin onayına sunulacak.

İstanbul Tahkim Merkezinin faaliyete geçmesi sağlanacak.

İmalat sanayi makine-teçhizat yatırımlarının finansmanında Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) istisnası getirilecek.

İllerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının görev ve hizmetlerine ilişkin standartlar belirlenecek.

Öncelikli Dönüşüm Programlarını etkin bir şekilde hayata geçirmek üzere tasarlanmış bulunan koordinasyon ve yönlendirme kurulları kurulacak.

Çeyiz hesabı uygulaması başlatılacak.

## **6 ayda yapılacak reformlar**

Gerçekleştirilme süresi 6 ay olarak belirlenen reformlarda ise 81 madde yer alıyor. Bu alanda yapılacak icraat ve reformlar şu şekilde sıralandı:

"Temel hak ve hürriyetlere ilişkin uluslararası sözleşmelerin iç hukuka dahil edilmesine devam edilecek, özgürlükçü demokratik düzen mantığıyla bağdaşmayan şerhler kaldırılacak.

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Kamu Denetçiliği Kurumu ve Türkiye İnsan Hakları Kurumunun etkinliği artırılacak.

Temyiz mahkemelerinin, alt derece mahkemeleri üzerindeki hukukilik denetiminin ötesine taşan yetkileri sınırlandırılacak.

Bilirkişilik müessesesi yeniden ele alınarak müstakil bir kanun tasarısı hazırlanacak.

Ülke genelinde ideal yargılama süreleri belirlenecek.

İş mahkemelerinin yapısı ve işleyişi gözden geçirilecek.

Adli ve idari yargıda istinaf mahkemelerinin faaliyete geçmesi sağlanacak.

Adli Tıp Kurumu yeniden yapılandırılacak.

Kamu hizmetlerinin adil, etkili, verimli, süratli ve kaliteli sunumunu sağlayacak Şekilde merkezi birimler daha dinamik ve etkin bir yapıya dönüştürülecek, kurumlar arası yetki mkerrerlikleri kaldırılacak, bürokrasiyi azaltacak ve kurumsal performansı artıracak düzenlemeler yapılacaktır.

e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanacaktır.

e-Devlet kapısının etkin kullanımı sağlanacaktır.

Dijital Türkiye Projesi yol haritası oluşturulacaktır ve bu doğrultuda uygulama baŐlatılacaktır.

Elektronik ticaret geliŐtirilecektir.

BaŐbakanlık BMER yeniden yapılandırılacaktır.

Siber güvenliğe ilişkin yasal düzenlemeler hayata geçirilecektir.

Siber Suçlarla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanacaktır.

Kalkınma Ajanslarının yönetim, denetim ve mali yapıları iyileŐtirilecektir.

Bölge Kalkınma İdarelerinin kurumsal yapısı iyileŐtirilecektir.

Ulusal Ŗęretmen Strateji Belgesi hazırlanacaktır.

Meslek yüksek okulları mezunlarının diplomalarında yer alan program adları ile meslek tanımlamalarındaki farklılıklar giderilecektir.

Üniversitede kalite ve özerkliği odağına alan yeni bir Yükseköğretim Kanunu hazırlanacaktır.

Yükseköğretim Kalite Kurulu kurulacaktır.

Eğitim fakülteleri yeniden yapılandırılacaktır.

Eğitim fakültesi ğrenci veya mezunları için eğitim fakültesi dıŐındaki fakültelerde çift ana dal veya yan dal yapma imkanı sağlanacaktır.

Organize Sanayi Bölgeleri dıŐında açılacak özel mesleki ve teknik eğitim ortaöğretim kurumlarına da eğitim desteği verilmesi sağlanacaktır.

Sağlık araç ve gereçleri ile stratejik ve yerli ilaçların geri ödeme, fiyatlandırma ve ruhsatlandırma süreçleri iyileŐtirilecektir.

Plazma rnleri ve aŐıların yurt içinde üretimi için model hazırlıkları tamamlanacaktır ve ihale sürecine geçilecektir.

Belediyelerin kreŐ açma zorunluluğuna yönelik uygulama etkin hale getirilecektir.

YaŐlanma Ulusal Eylem Planı Uygulama Programı daha etkin bir Şekilde hayata geçirilecektir.

Çocuklar ve gençler başta olmak üzere, daha güvenli ve bilinçli internet kullanımı ve kullanıcı güvenliği artırılacaktır, bu kapsamda internet kafelerin standartları yükseltilecektir.

VatandaŐ memnuniyetini ve sağlık hizmet sunumunda etkinliği artırmaya yönelik olarak hizmet bütünlüğünü sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.

Aile sağlığı merkezleri yapısı ile aile hekimliği uygulamasının yeniden yapılandırılması sağlanacak.

Prime esas kazanca karine teŖkil edecek ücret düzeyleri belirlenecek ve rehberlik ve denetim süreçleri baŖlatılacak.

Aktif iŖgc Programlarına iliŖkin bir izleme ve değerlendirme sistemi kurulacak.

Vergi beyannameleri ile sosyal güvenlik bildirgeleri birleŖtirilecek.

Gelir ve kurumlar vergisi kanunları birleŖtirilerek yeni Gelir Vergisi Kanunu çıkarılacak.

7 Vergi Usul Kanunu güncellenecek.

Mali mevzuatta yer alan dönemseller artıŖları belirli bir göstergeye bağlayan tüm düzenlemeler gözden geçirilecek.

Mevcut vergi mevzuatı gözden geçirilerek enerji verimliliğini teŖvik eden vergisel düzenlemeler yapılacak.

Kamuda taŖit envanteri çıkarılacak ve TaŖit Kanunu yenilenecek.

Kamu kurum ve kuruluŖlarına ait tatil yeri, kamp, eğitim tesisi gibi sosyal tesislerin envanteri çıkarılarak ekonomiye kazandırılması hazırlıkları yapılacak.

Büyük altyapı projelerinde ortak karar alma süreçleri geliŖtirilecek.

Arazilerini bytmek isteyen ehil mirasçılara faizsiz kredi desteği uygulaması baŖlatılacak.

TCDD'nin yeniden yapılandırılması tamamlanacak, demiryolu iŖletmecilięi serbestleŖtirilecek.

Gümrüklerde Tek Pencere Sistemi uygulamaya konulacak.

Perakende ticaretin düzenlenmesine yönelik ikincil düzenlemeler tamamlanacak.

Kamu sermayeli kuruluŖlara yönelik ynetiŖim reformu yapılacak.

Gümrük Birliğinin güncellenmesi çalıŖmalarına devam edilecek.

Kanal İstanbul için yasal düzenleme yapılacak.

Serbest bölgelerin cazibesi artırılabacak.

Uluslararası doğrudan sermayenin ülkemize çekilmesine yönelik gerekli tedbirler alınacak.

Yatırımlarda bürokrasi azaltılacak.

Endüstri Bölgeleri ve Organize Sanayi Bölgelerinde arsa maliyetlerini azaltacak yeni bir mekanizma kurulacak.

OSB'lerde yetki karmaŖasını ortadan kaldıran etkili bir yönetim yapısı oluŖturulacak.

Yatırım Destek Ofislerinin (YDO) kurumsal ve beŖeri kapasiteleri güçlendirilecek.

iŖyeri açma ve çalıŖma ruhsatlarında basitleŖtirme ve uygulama birliği sağlanacak.

Enerji lisans, ruhsat ve izin işlemleri kolaylaştırılacak.

Şirketlerin kuruluş ve tasfiye işlemleri değerlendirilerek, işlemler daha da kolaylaştırılacak.

9 Bireysel emeklilik sisteminde "otomatik katılım sistemi" pilot çalışma sonuçları esas alınarak yaygınlaştırılacak.

Sermaye piyasalarında kurumsal yatırımcılar teşvik edilecek.

İslami finans araçları ve kurumları geliştirilecek.

Kamuda hizmet binası ediniminde esaslar belirlenecek ve etkin bir şekilde uygulanacak.

Binalarda enerji verimliliği desteklenecek.

Patent Kanunu çıkarılacak.

Ar-Ge ve yenilik desteklerinin etkinliği artırılacak ve koordinasyonu güçlendirilecek.

Ar-Ge ve tasarım alanında erken aşamaya yönelik bir fon kurulacak.

Yenilikçi girişimcilerin projelerinin ticarileştirilmesi için kredi garanti mekanizması oluşturulacak.

Turkuaz Kart Sistemi için hazırlıklar tamamlanacak.

Yurtdışında yaşayan nitelikli insan gücünün ülkemize kazandırılması teşvik edilecek.

Araştırma projelerinde yabancı uzman çalıştırılması kolaylaştırılacak.

Türkiye Uzay Ajansı kurulacak.

Su Kanunu çıkarılacak.

Tabiatı ve biyolojik çeşitliliği korumaya yönelik yasal düzenleme gerçekleştirilecek.

Tabiat varlıkları, doğal, tarihi, arkeolojik ve kentsel SİT alanları ile diğer korunan alanlara yönelik mevzuattaki görev, yetki ve sorumluluklar netleştirilecek.

Büyükşehir Belediyesi Kanunu gözden geçirilecek.

Büyükşehirlerde ilçe belediyelerin kaynaklarının artırılmasına yönelik düzenlemeler yapılacak.

Gayrimenkul Sertifikası modeli hayata geçirilecek.

Şehirlerde kişi başına yeşil alan şartı miktarı artırılacak.

Dış Yardım Kanunu hazırlanacak.

Türkiye Kalkınma İşbirliği Kapsamlı Gözden Geçirme Raporu hazırlanacak.

Kalkınma İşbirliği Temel Politika ve Strateji Belgesi hazırlanacak."

Eylem planında 1 Yıl İçerisinde Gerçekleştirilecek Reformlar bölümünde temel hak ve hürriyetler, adalet, kamu yönetimi, sosyal politikalar ve çalışma hayatı, eğitim, ekonomi, finans ve ticaret, bilim, teknoloji ve yenilik, çevre, yerel yönetimler ve kentsel dönüşüm, strateji dokümanları, icraatlar

bölümde ise sosyal politika ve ekonomi ile gençlik başlıkları altında hangi icraatın hangi bakanlık tarafından ve hangi süre içinde tamamlanacağı açıklandı.

**Buna göre, 1 Yıl İçerisinde Gerçekleştirilecek Reformlar bölümünde, temel hak ve hürriyetler alanında yapılacak icraatlar şu şekilde sıralandı:**

"Yeni bir Seçim Kanunu hazırlanacak.

Yeni bir siyasi partiler kanunu hazırlanacak.

Ekonomik ve Sosyal Konsey ile ilgili yasal düzenleme gerçekleştirilecek.

Sivil Toplum Kanunu çıkarılacak.

Devlet Sırrı Kanunu çıkarılacak.

Adli Veri Bankası oluşturulacak."

**Adalet başlığı altında yapılacak reformlar ise şöyle:**

"Yüksek mahkeme üyeliği makul sürelerle sınırlandırılacak.

Yargı mensupları için mesleki etik kuralları belirlenecek.

Yüksek yargı organlarının başkan, daire başkanı ve üyelerinin TBMM Başkanlığına mal bildiriminde bulunması sağlanacak.

Hukuki Yardım (Himaye) Sigortası sisteminin altyapısı oluşturulacak.

İdari yargıda iş yükü azaltılacak ve idari yargının daha hızlı çalışması sağlanacak.

Noterlik sistemi yeniden yapılandırılacak."

**Kamu yönetimi alanında yapılması hedeflenen icraatlar şöyle sıralandı:**

"Kamu personel rejimi reformu yapılacak.

Kamu kurumlarında stratejik planlama çalışmalarının koordinasyonu güçlendirilecek.

Merkezi idare ve yerel yönetimler arasındaki ilişkiler, Avrupa Yerel Yönetimler Şartıyla uyumlu olarak yeniden düzenlenecek.

Yerel yönetimlerde hesap verilebilirlik mekanizması güçlendirilecek.

Profesyonel sınır kolluğu teşkilatı kurulacak.

Milli Arşiv Kanunu çıkarılacak.

**Sosyal politikalar ve çalışma hayatı bölümünde şu maddeler açıklandı:**

"Sosyal Yardım Kanunu çıkarılacak, bütünleşik bir sosyal destek sistemi kurulacak.

Aile Sosyal Destek Programının (ASDEP) alt yapısı tamamlanacak ve uygulama başlatılacak.

Restorasyon Teknikleri Araştırma ve Uygulama Merkezi kurulacak.

İş uyuşmazlıklarında alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin hukuk sistemimize kazandırılması için çalışma yapılacaktır.

Genel Sağlık Sigortası kapsamında yapılan gelir testi sistemi ve buna bağlı genel sağlık sigortası primi ödemeleri gözden geçirilecek.

Evde Sağlık Uygulaması yaygınlaştırılacaktır.

Sağlık ve eğitim personeline yönelik şiddeti önlemek için caydırıcı önlemler alınacaktır.

Uyuşturucu ile mücadele etkinleştirilecek.

Çocuk hakları en geniş hukuki çerçevede korunacaktır."

### **Eğitim bölümünde yer alan maddeler şunlardır:**

"Kamu Personeli Seçme Sınavında, uygun görülen diğer alanlardaki öğretmen adayları için de alan sınavı uygulamasına geçilecek.

Öğretmen Akademisi kurulacaktır.

Eğitimin tüm kademelerindeki müfredat, temel becerileri içerecek şekilde güncellenecek ve etkin bir rehberlik sistemi oluşturulacaktır.

Milli Eğitim Kalite Çerçevesi uygulamaya konulacaktır ve bu bağlamda Eğitim Kalite Endeksi hazırlanacaktır.

Yazılı ve sözlü iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil öğretimi için gerekli tedbirler alınacaktır.

Okul bazlı bütçe yönetimine geçilecek.

Mesleki ve teknik eğitim okul/kurum yönetim modeli geliştirilecek.

Meslek yüksekokulları yeniden yapılandırılacaktır.

Çıraklık eğitiminin altyapısı güçlendirilecek.

Eğitim istihdam bağlantısı güçlendirilecek.

Halk Eğitimi ve Mesleki Eğitim Merkezleri Hayat Boyu Öğrenme merkezlerine dönüştürülecek.

Yükseköğretime geçiş sınavları yılda birden fazla yapılacaktır."

### **Ekonomi, finans ve ticaret bölümünde şunları yer aldı:**

"Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu güncellenecek.

Kamu İhale Kanunu güncellenecek.

Kamu ve özel kesim işbirliğine yönelik temel kanun hazırlanacaktır.

Hazine mülkiyetine kayıtlı taşınmaz envanteri geliştirilecek.

Damga Vergisi Kanunu gözden geçirilerek yenilenecek.

Yatırıma uygun arazi envanterinin yatırımcıya elektronik ortamda sunulması amacıyla coğrafi bilgi sistemleri altyapısı kurulmasına yönelik çalışmalar tamamlanacak.

Finans ve bilişim başta olmak üzere, diğer sektörlerle yönelik ihtisas mahkemeleri kurulacak.

KOBİ'lerin taşınırlarının teminat olarak kullanılması sağlanacak.

Dahilde İşleme Rejimi gözden geçirilecek.

Standart Maliyet Modeli uygulamaya geçirilecek.

MTA'nın yurtdışında madencilik faaliyetleri yapabilmesi sağlanacak.

Tarımsal destekler, tarım havzaları bazında ürün deseni ile birlikte su kısıtı gözetilecek şekilde yeniden düzenlenecek.

Sulama birlikleri yeniden yapılandırılacak.

Şeker Piyasası yeniden yapılandırılacak.

Sağlık turizmindeki kurumların yetkilendirilmesi ve akreditasyonu için altyapı oluşturulacak.

Yapı denetimi sistemi etkinleştirilecek.

Piyasa gözetim ve denetim sistemlerinin işleyişi değerlendirilerek, etkin bir uygulama mekanizması oluşturulacak.

Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve geliştirilmesi için gerekli tedbirler alınacak.

Daha önce kamuoyuyla paylaşılan 25 Öncelikli Dönüşüm Programının (ÖDÖP) uygulaması, açıklanan takvim çerçevesinde etkin bir şekilde takip edilecek."

### **Bilim, teknoloji ve yenilik alanında şu maddeler açıklandı:**

"Üst orta ve yüksek teknolojili ürünlerde kamu alım garantisine dayalı yerli tedarik modelleri hayata geçirilecek.

Kalkınma bankacılığı yeniden yapılandırılacak.

Ülkemizdeki akredite test altyapısı ihtiyacı belirlenecek ve eksik alanlarda kapasite oluşturulacak.

Elektronik ortamda Kamu-Üniversite Sanayi İşbirliği platformu kurulacak.

Kamu kurumlarının ihtiyaçlarının ortak alım yöntemiyle tedariki yaygınlaştırılacak."

### **Çevre, yerel yönetimler ve kentsel dönüşüm bölümünde açıklanan maddeler ise şu şekilde:**

"Sera gazı emisyonlarına yönelik takip sistemi kurulacak.

Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) çalışmalarına ilişkin ikincil mevzuat düzenlemeleri tamamlanacak.

Tarihi dokusu zengin şehirlerimizin özgün kimlikleri ortaya çıkarılacak.



Altyapılı arsa geliştirme çalışmalarına yönelik olarak yerel yönetimler desteklenecek.

Belediye alacaklarının tahsilatının etkinliği artırılacak.

Şehirlerde kamu arazilerinin daha aktif kullanımı sağlanacak.

Hayvan hakları en geniş hukuki çerçevede korunacak.

Çevre hakları en geniş hukuki çerçevede korunacak.

Strateji dokümanları bölümünde ise, "belirlenen alanlarda strateji dokümanları hazırlanacak, mevcut stratejiler güncellenecek" ifadesi yer aldı.

İcraatlar bölümünde sosyal politika ve ekonomi ile gençlik başlıkları yer aldı.

### **Sosyal politika ve ekonomi başlığı altında 3 ay içerisinde gerçekleştirilecek vaatler şunlar:**

"2016 yılı için asgari ücretin bin 300 liraya yükseltilmesi yönünde Asgari Ücret Tespit Komisyonuna teklifte bulunulacak.

Tüm işçi ve Bağ- Kur emeklilerine yıllık ilave bin 200 lira verilecek.

Emekli olduktan sonra Bağ-Kur kapsamında çalışmaya devam eden esnafımızın emekli aylıklarından kesilen Sosyal Güvenlik Destek Primi Kesintisi kaldırılacak.

65 yaş aylığı alan yaşlılarımızın kimin yanında yaşarsa yaşasın, maaşlarını almaları ve maaşlarında kesinti ve duraksama olmaması sağlanacak.

Muhtarlarımızın 950 TL olan maaşı bin 300 liraya yükseltilecek.

Polislerin ve uzman erbaşların 2 bin 200 olan ek göstergeleri 3 bine çıkarılacak, polislerin emniyet hizmet tazminatı yüzde 25 artırılacak.

Astsubay emeklileriyle ilgili sorun giderilecek.

Lisans öğrencilerinin 330 TL olan bursu 400 liraya çıkarılacak.

Askeri öğrencilerin harçlığı 400 liraya; er ve erbaşların harçlığı 30 liradan 100 liraya yükseltilecek.

Esnafımıza düşük faizli kredi uygulamasına devam edilirken, 30 bin TL'ye kadar faizsiz kredi desteği verilecek.

Küçük ve orta ölçekli işletmelerin TSE ve patent belgelerinin maliyetlerinin devlet tarafından karşılanması sağlanacak.

2016 yılı Şubat ayında 30 bin öğretmen ataması yapılacak.

Konut hesabı uygulaması başlatılacak.

Doğum nedeniyle ücretsiz izinde geçen sürelerin memuriyet kıdeminde değerlendirilmesini sağlayacak düzenlemeler yapılacak.

Çalışanların doğuma bağlı izin ve haklarını güçlendirmek üzere Devlet Memurları Kanunu ve İş Kanununda gerekli değişiklikler yapılacak.

Çalışan kadınlarımıza doğuma bağlı olarak ilk çocukta 2 ay, ikinci çocukta 4 ay, üçüncü ve üzeri çocukta 6 ay yarı zamanlı ve tam ücretli çalışma hakkı ile çocuğun okula başlama yaşına kadar kısmi süreli çalışma hakkı tanınacak.

Mevsimlik tarım işçisi kadınlar ile ev eksenli çalışan kadınların sosyal güvenceden daha kolay faydalanmalarını sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.

Mevsimlik tarım işçileri ile göçer ve yarı göçerlerin çocuklarının okullaşmasına yönelik tedbirler alınacaktır.

51 ilimizde uygulanmakta olan yüzde 6 oranındaki İşveren Sigorta Primi indiriminde esas alınan 10 işçi çalıştırma zorunluluğu kaldırılarak mevcut uygulama devam ettirilecek.

Yoksul ailelere belirli ölçütlerle internet erişimi imkanı sağlanacaktır.

Kentsel dönüşüm kapsamına girmek şartı ile izinsiz yapılara elektrik ve su bağlanması sağlanacaktır.

Tarihimizin önemli şahsiyetleri ve olayları ile masal kahramanlarımızın belgesel, dizi ve çizgi filmlere dönüştürülerek tanıtımının yapılması desteklenecek, çocukların sevebilecekleri ve sorumlu birer birey olarak yetişmelerini sağlayacak içeriğe sahip bilgisayar oyunlarının ve animasyonların üretilmesi teşvik edilecek.

Opera ve tiyatrunun geliştirilmesine yönelik destek mekanizmaları oluşturulacaktır.

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın askerlik bedeli 6 bin avro'dan 1 bin avro'ya düşürülecek.

Her bir KOBİ için 1,5 milyon lira ve her bir risk grubu için 2 milyon lira olan kefalet limiti, imalat sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin yatırım kredileri için 2,5 milyon liraya, her bir risk grubundaki imalatçı KOBİ'ler için ise 3 milyon liraya çıkarılacaktır. Diğer KOBİ'ler için 8 yıl olan maksimum vade, imalatçı KOBİ'ler için 10 yıla; diğer KOBİ'ler için yüzde 75 olan kefalet oranı imalatçı KOBİ'ler için yüzde 80'e çıkarılacaktır.

Basit usulde vergilendirilen esnafın yıllık 8 bin liraya kadar kazançlarından vergi alınmayacaktır.

Sosyal destek alan vatandaşlarımızdan istihdam edilenlerin işveren sigorta primi desteklenecek.

Emek yoğun sektörlerde yatırımcıların talebi halinde, sembolik bir kira bedeliyle, anahtar teslimi fabrika binası yapılması konusunda model geliştirilecek.

Elektronik T.C. Kimlik Kartının vatandaşlara dağıtımına başlanacaktır.

### **İcraat bölümünde yer alan gençlik başlığı altında ise şu maddeler yer aldı:**

Kendi işini kurmak isteyen gençlerimize proje karşılığı 50 bin liraya kadar karşılıksız nakdi destek verilecek.

Gençlere 100 bin lira kredi desteği verilecek, bu krediye Kredi Garanti Fonu aracılığıyla yüzde 85 oranında kefalet imkanı sağlanacaktır.

İlk kez iş bulan her gencimizin ücretinin bir yıl boyunca devlet tarafından karşılanması sağlanacaktır.

Gençlerin genel sağlık sigortası prim borçları sıfırlanacaktır.

Meslek lisesi ve üniversite öğrencilerinin staj yapmalarını özendirici tedbirler alınacaktır.

Lise veya üniversite mezunu gençlerimizin genel sağlık sigortası giderlerinin iki yıl süreyle gelir testi yapılmaksızın ve prim alınmaksızın devlet tarafından karşılanması sağlanacak.

Gençlere ücretsiz internet erişimi imkanı getirecek düzenlemeler yapılacak.

Yeni iş kuran gençlere üç yıl boyunca gelir vergisi muafiyeti sağlanacak.

Gençlerimizin kısa film, ilk film, kitap, dergi gibi sanatsal faaliyetleri ile sportif faaliyetlerine, proje bazlı karşılıksız destek vermeyi öngören GENÇDES programı hayata geçirilecek.

Öğrenim gören gençlerin pasaport harcı kaldırılacak."